

Smerter ved Parkinsons sykdom er svært vanlig

Hele 83 % av pasientene med Parkinsons sykdom sliter med smerter. Mange av dem får ikke adekvat behandling. Det viser en norsk studie.

Tidligere studier har vist at 40–75 % av pasientene med Parkinsons sykdom plages av smerter. Den nye norske studien omfattet 176 pasienter som var representative for norske parkinsonpasienter (1). Smerteprevalensen på 83 % var langt høyere enn i en norsk normalpopulasjon kontrollert for alder. 70 % av pasientene hadde muskelskjelett-smerte, 40 % dystoni, 20 % radikulær, nevropatisk smerte og 10 % sentral nevropatisk smerte. Bare 34 % fikk forskrevet analgetika. Smerteplagene var uavhengige av kliniske og demografiske variabler, bortsett fra en signifikant høyere forekomst hos kvinner, slik det også er i normalpopulasjonen.

– De hyppigst forekommende smertene som er relatert til Parkinsons sykdom var sentral nevropatisk smerte og dystoni. Disse smertene varierte også mer med henblikk på motoriske fluktuasjoner og var de som hadde best effekt av dopaminergika, sier førsteforfatter Antonie Giæver Beiske ved Nevroklinikken, Akershus universitetssykehus.

– Smertene ble registrert ved hjelp av selvutfyllingsskjemaer i tillegg til semistandardisert intervju og klinisk neurologisk undersøkelse. Pasienter med så uttalt kognitiv svikt at de ikke kunne gjennomføre denne undersøkelsen, som tok to timer, måtte ekskluderes.

Samlet ga disse tre metodene til registrering av smerte en unik mulighet til sammenlikning med data fra normalbefolk-

Antonie Giæver Beiske, artikkelens førsteforfatter. Foto privat

ningen. Den lave andelen av smertepasienter som fikk behandling, var sammenliknbar med tidligere studier. Det understreker viktigheten av å følge opp smerteproblematikken hos denne gruppen. God lindring er målet for behandling av pasienter med kronisk sykdom, sier Beiske.

Erlend Hem
erlend.hem@medisin.uio.no
Tidsskriftet

Litteratur
1. Beiske AG, Loge JH, Rønningen A et al. Pain in Parkinson's disease: prevalence and characteristics. *Pain* 2009; 141: 173–7.

Klinisk forskning på Parkinsons sykdom

Vårt fremste nasjonale fortrinn innen klinisk forskning er tilgang til representative pasientmaterialer.

Prosjektet startet ved Kompetansesenter for lindrende behandling, Ullevål universitetssykehus. Hensikten var å bidra til å bedre den lindrende behandlingen for pasienter med Parkinsons sykdom. Samarbeid ble opprettet med Nevrologisk avdeling, Akershus universitetssykehus om en studie av pasientenes selvrapporterte helse og med Oslo og Akershus Parkinsonforening om pasientopplæring.

Forskergruppen har bestått av fagpersoner fra Ullevål universitetssykehus og Akershus universitetssykehus med kompetanse i klinisk praksis og måling av selvrapportert helse samt en epidemiolog fra Divisjon for psykisk helse ved Folkehelseinstituttet.

Ordforklaringer

Parkinsons sykdom er en neurodegenerativ lidelse som rammer ca. 1–2 % av mennesker over 65 år. Sykdommen fører til skjelvinger, stivhet og bevegelsehemning. Etiologien er i de fleste tilfeller ukjent (1).

SF-36 (Short Form-36): Spørreskjema som omfatter 36 spørsmål om opplevd helse, funksjon og livskvalitet de siste fire ukene.

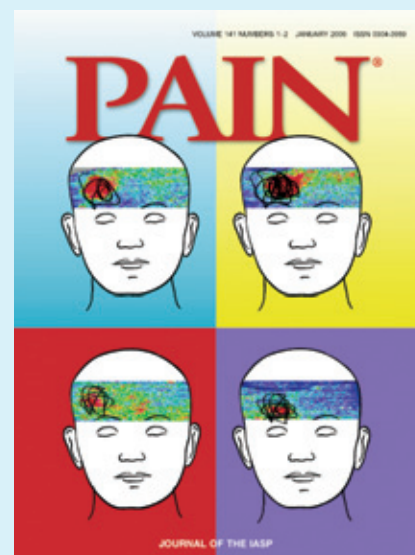
Mini Mental Status (MMS): er et screening-instrument som tester om det foreligger moderat grad av kognitiv svikt. Ved begynnende demens er MMS for lite sensitivt (2). Skår under 24 (av maksimalt 30) indikerer ofte kognitiv svikt. I denne studien ble pasienter med skår < 23 ekskludert.

Litteratur

1. Aasly JO. Bevaring av hjerneceller ved Parkinsons sykdom. *Tidsskr Nor Lægeforen* 2006; 126: 894.
2. Engedal K. Diagnostikk og behandling av demens. *Tidsskr Nor Lægeforen* 2002; 122: 520–4.

Er du i ferd med å publisere eller har du nylig publisert i et internasjonalt tidsskrift? Send tips til erlend.hem@medisin.uio.no

www.tidsskriftet.no/norskforskning

Artikkelen ble e-publisert 18.12. 2008 i *Pain* (www.painjournalonline.com), som er det høyest rangerte tidsskriftet innen anesthesiologi. Forside *PAIN* 2009; 141: nr. 1-2. Gjengitt med tillatelse fra IASP